

Studiewijzer nascholing Montessori

Studiejaar 2016-2017

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1. Uitgangspunten en doelstellingen	4
Hoofdstuk 2. Studieonderdelen	5
Hoofdstuk 3. Studieonderdelen	6
Studieonderdeel 1. en 2. Praktijk.....	7
Studieonderdeel 3. Persoonlijke professionele ontwikkeling.....	8
Studieonderdeel 4. Montessori theorie.....	9
Studieonderdeel 5. De leraar in actie.....	7
Studieonderdeel 6. Onderzoekend en ontwerpend leren.....	11
Hoofdstuk 4. Praktische informatie	12
BEOORDELINGSFORMULIER STUDIEONDERDEEL 1 en 2.....	14
BEOORDELINGSFORMULIER STUDIEONDERDEEL 3.....	16
BEOORDELINGSFORMULIER STUDIEONDERDEEL 5.....	18
BEOORDELINGSFORMULIER STUDIEONDERDEEL 6	19
Overzicht bijeenkomsten.....	20

Inleiding

Sinds 1920 heeft Amsterdam een montessori opleiding. In aanvang een particuliere opleiding die in 1938 is toegevoegd aan de gemeentelijke kweekschool. De gemeentelijke kweekschool is later opgenomen in de Hogeschool van Amsterdam en beter bekend als de Pabo van de Hogeschool van Amsterdam. Binnen de verschillende organisatie structuren is de montessori opleiding steeds blijven bestaan, als dagopleiding. De nascholing is in de jaren 90 van de vorige eeuw ondergebracht bij Centrum voor Nascholing Amsterdam en sinds januari 2016 weer terug bij de Pabo Hogeschool van Amsterdam (HvA).

Naast de naamgeving van de opleiding is de structuur en de inhoud van de opleiding ook met regelmaat veranderd. Het montessori team van de HvA is trots dit studiejaar van start te gaan met het 'nieuwe montessori nascholingsprogramma'. Een nieuw programma dat tot stand gekomen is door samenwerking van de montessori opleiders in Nederland als onderdeel van de sectie Opleiders, begeleiders en ontwikkelaars (sectie Obo) bij de Nederlandse Montessori Vereniging (NMV). De NMV, als eigenaar van de opleiding, heeft sinds jaar en dag het vertrouwen in de montessori opleiders van de HvA die de opleiding aanbieden. De NMV verstrekt het certificaat na afronding van de opleiding

De opleiding bestaat uit drie pijlers, namelijk de theorie, de (eigen) praktijk en de persoonlijke professionele ontwikkeling. De cursist krijgt bij iedere bijeenkomst theorie aangereikt en binnen de samenwerking met mede cursisten wordt de theorie verder uitgewerkt en verweven met de eigen praktijk. De mogelijkheden van uitwisseling maakt dat alle cursisten een beeld krijgen van de praktijk op andere scholen. De kennis van de theorie en de ervaringen in de praktijk zorgen voor een persoonlijke ontwikkeling die gekaderd wordt door de bekwaamheidseisen die de NMV stelt aan de montessori leraar.

Deze studiewijzer geeft zicht op de opleiding. Naast een overzicht van de bijeenkomsten vindt u hier tevens de opdrachten, de eisen bij de opdrachten en de momenten van inleveren.

Het montesoritteam verheugt zich op de samenwerking, de gesprekken en de ontwikkeling van iedere cursist.

Johan Jelsma
Teamleider Pabo HvA

Hoofdstuk 1. Uitgangspunten en doelstellingen

Uitgangspunten:

- Uitgaan van en omgaan met verschillen tussen kinderen als basishouding: als leerkracht / docent ('professionele begeleider') is het is onze taak om daar als professional mee om te gaan: afstemmen op, aansluiten bij en begeleiden in een volgende stap zetten.
- De professionele begeleider op de werkvloer dóet ertoe! Hij/zij is de spil: door vergroting en verdieping van het denk- en handelingsrepertoire van deze professional nemen ontwikkelkansen voor kinderen toe.
- Systematisch en analytisch denken en werken op basis van kennis van zaken (theorie en werkwijzen, feitelijke gegevens, 'objectieve' kennis) in combinatie met zelfkennis (van het eigen functioneren: ervaring, subjectieve kennis), is de basis van de verdere ontwikkeling van een hbo-professional.
- De student heeft een 'onderzoeksmatige aanpak', d.w.z. dat je een situatie, personen of een publicatie open benadert, en zonder vooroordelen en/of een vooringenomen standpunt informatie verzamelt. Je probeert zo objectief mogelijk alle aspecten rondom een onderwerp / thema in beeld te brengen en je trekt pas conclusies nádat je de informatie systematisch hebt geordend en nadat je je een breed beeld hebt gevormd. Vervolgens weet je de praktijk in relatie te brengen met theoretische inzichten en andersom weet je theoretische inzichten te vertalen naar de praktijk.

Doelstellingen:

- De cursist kent de leer- en ontwikkelingstheorieën en de relatie hiervan met de theorie en praktijk van het montessori onderwijs.
- De cursist kent de ontwikkeling van het jonge en oudere kind en de specifieke didactieken van het Montessori Onderwijs.
- De cursist weet wat er wordt verstaan onder de pedagogische kwaliteit van onderwijs en kent verschillende wijzen waarop scholen en leraren de onderwijskwaliteit kunnen verantwoorden.
- De cursist kan de theorie van het montessori onderwijs toepassen in zijn handelen als leraar in de onderwijspraktijk en gebruikt hierbij concept specifieke didactieken en pedagogisch handelen.
- De cursist reflecteert op het eigen handelen in de onderwijspraktijk en ontwikkelt een eigen visie op het gekozen onderwijsconcept.

Hoofdstuk 2. Studieonderdelen

De montessori opleiding kent zes studieonderdelen. De studieonderdelen worden afzonderlijk getoetst. Studieonderdeel 6 vormt de afsluiting van de opleiding en de overige onderdelen worden gedurende de opleiding afgerond.

1. Praktijk deel A
2. Praktijk deel B
3. Persoonlijke professionele ontwikkeling
4. Theorie toets montessori
5. Leraar in actie – leerkracht handelen in het montessori onderwijs
6. Actie onderzoek

Op de volgende pagina's staan de studieonderdelen kort beschreven.

Hoofdstuk 3. Studieonderdelen

In dit hoofdstuk worden alle studieonderdelen beschreven waaruit de montessori opleiding bestaat.

Studieonderdeel 1. en 2. Praktijk

Praktijk deel A en B	
Benodigde documenten	Overzicht van activiteiten Beoordelingsformulier

De eigen onderwijs praktijk is een belangrijk onderdeel van het leerproces. Bij dit studieonderdeel zoomen we in op visie en werkwijzen binnen de school en jouw eigen leerkrachtgedrag/houding. Je voert ook praktijkopdrachten uit als oefening en voorbereiding op studieonderdeel 5 "Leraar in actie".

In de praktijk word je begeleid door een schoolopleider (coach of lid van het management). Deze persoon is aanwezig bij het driehoeksgesprek (zie ook studieonderdeel 3) en bezoekt je meerdere keren in de klas. De montessori opleider is ook deelnemer aan het driehoeksgesprek en bezoekt je twee keer per cursusjaar.

Opdrachten

- De praktijkopdrachten staan vermeld in het overzicht van de bijeenkomsten.

Afronding

- De praktijk bestaat uit deel A en B. Beide onderdelen worden beoordeeld door de opleider in de school en de montessori opleider.
- Er zijn beoordelingscriteria opgesteld. Het beoordelingsformulier Praktijk vind je in de bijlage.
 - Twee keer per cursusjaar is er een driehoeksgesprek over de praktijk en Persoonlijke Professionele Ontwikkeling (PPO). De driehoek bestaat uit de cursist, de schoolopleider en de montessori opleider.
 - In overleg met de cursist bezoekt de schoolopleider de cursist meerdere keren per jaar, de montessori opleider bezoekt tweemaal per jaar.
- De cursist neemt de praktijkbeoordelingen op in zijn/haar portfolio.

Studieonderdeel 3. Persoonlijke Professionele Ontwikkeling

Persoonlijke professionele ontwikkeling	
Benodigde documenten	A. Persoonlijke doelen en bekwaamheidseisen NMV B. Verslag van ontwikkelingsproces, eigen visie en leerdoelen Beoordelingsformulier
Toetsvorm	Presentatie

Bij dit studieonderdeel staat je ontwikkeling tot professional centraal. Het gaat hierbij om verschillende vormen van reflectie: op verworven kennis, op praktijk, op samenwerkingsprocessen en op de eigen rol bij dit alles. Door middel van verschillende samenwerkingsopdrachten krijg je zicht op jouw professionele ontwikkeling als montessori leraar.

Opdrachten

A. Aan het begin van het cursusjaar schrijf je een Persoonlijk Ontwikkelingsplan, deze bestaat uit de volgende onderdelen:

- Jouw motivatie om deze opleiding te volgen.
- Jouw ervaringen tot nu toe met betrekking tot het werken op vernieuwingscholen.
- Jouw sterke / zwakke punten.
- De punten waarop jij je met name wilt richten gedurende deze opleiding (wat wil je leren?) gekoppeld aan de bekwaamheidseisen van de NMV.
- Concrete activiteiten die je in ieder geval tijdens deze opleiding wilt doen.

Omvang: maximaal 5 A4, Arial 11.

B. Je schrijft een reflectie op jouw ontwikkelingsproces binnen de opleiding. Daarnaast schrijf je een eigen visie op onderwijs. Je onderbouwt jouw visie met behulp van theorie. Tot slot beschrijf je de SMART leerdoelen voor het vervolg van jouw carrière in het montessori onderwijs. Het document is maximaal vier A4 groot (Arial 11).

Afronding

Dit studieonderdeel wordt afgesloten met een mondelinge toets; een individuele presentatie met de titel: 'De opbrengst, dat ben ik.' Voorafgaande aan de presentatie lever je de schriftelijke opdrachten in. Het geheel van jouw bijdrage aan de intervisiebijeenkomsten, ingeleverde opdrachten en de gegeven presentatie zal worden beoordeeld.

Studieonderdeel 4. Montessori theorie

Montessori theorie	
Benodigde documenten	Literatuur en de uitgereikte documenten
Toetsvorm	schriftelijk

Dit studieonderdeel staat geheel in het teken van de montessori theorie. De belangrijkste theoretische concepten en inzichten worden behandeld en vertaald naar leerkrachtvaardigheden in de praktijk, en andersom. De bijeenkomsten bestaan afwisselend uit instructies, trainingen, presentaties, zelfstudie en collegiale consultatie. Samenwerkend leren en elkaar inspireren en prikkelen met nieuwe ideeën en vragen staat daarom centraal. Zoveel als mogelijk brengen we de principes van het onderwijsconcept ook zelf in de praktijk tijdens de bijeenkomsten.

Kernconcepten Montessori

<p>Theoretische onderbouwing</p> <ul style="list-style-type: none">• Maria Montessori• Antropologie, pedagogiek en didactiek• Ontwikkelingspsychologische visie op leren• Kosmische visie• Montessori Kindvolgsysteem• Kernbegrippen:<ul style="list-style-type: none">- Zelfstandigheid bevorderen- Observeren- Voorbereide omgeving- Periode van groei/identiteitsontwikkeling- Gevoelige perioden- Spontane activiteit- De vier vrijheden- Heterogene groepen• Structuur scholen, besturen en vereniging• Montessori Education World Wide	<p>Leerkrachtvaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">• Montessoricompetenties• Leren observeren• Samenwerkend leren• Ontwikkelingsmateriaal• Ontwikkelingslijnen (domeinen)<ul style="list-style-type: none">- Waarnemen- Motoriek- Taal- Rekenen/wiskunde- Kennisgebieden (KOO)- Perioden van groei• Werkvormen, lusmodel en klassenmanagement<ul style="list-style-type: none">- Individueel- Groep- Algemeen
--	--

Afronding

Dit studieonderdeel wordt afgerond met een schriftelijke kennistoets. De inhoud van de bijeenkomsten rond het montessori onderwijsconcept zijn echter óók relevant voor andere studieonderdelen.

Studieonderdeel 5. De leraar in actie: Leerkrachthandelen in het montessori onderwijs

De leraar in actie	
Benodigde documenten	Beoordelingsformulier 'Leraar in actie'.
Toetsvorm	Presenteren van een filmopname uit de eigen praktijk (10 minuten) Verslag waarin afzonderlijke opdrachten zijn opgenomen en jij je handelen verantwoordt.

Bij dit studieonderdeel staat jouw handelen als professional centraal. Je gaat een ideale dag ontwerpen, voorbereiden en uitvoeren. Je gebruikt het theoretisch kader, houdt rekening met de uitgangspunten en je laat zien hoe je een dag efficiënt kunt inrichten zodat je tijd en ruimte creëert voor kinderen en waarbij je het handelen van de leraar laat zien. Van een aantal belangrijke en typische momenten maak je filmopnames. Deze presenteer je aan jouw medecursisten. Daarnaast maak je een verslag met daarin jouw voorbereiding, uitvoering en evaluatie van deze dag.

Vorbereiding

- Bestudeer ter voorbereiding op deze opdracht de literatuur.
- Observeer in de praktijk een aantal specifieke activiteiten en het handelen van jezelf of een collega die jij kunt gebruiken als voorbeeld voor jouw ideale dag. Onderbouw waarom deze activiteiten kenmerkend zijn voor het onderwijsconcept.
- Je bereidt aan de hand van de literatuur, observatie, opdrachten gegeven en visie een ideale dag voor. Je maakt gebruik van verschillende werkvormen. Jij bent als leraar actief.
- Maak voor jezelf een checklist 'leraar in actie'. In deze checklist staan elementen waaraan volgens jou de ideale dag en de ideale leraar zou moeten voldoen.
- Je bereidt de dag schriftelijk voor. Je onderbouwt de dagplanning en je zorgt ervoor dat er verschillende kenmerken van het montessoriconcept duidelijk aanwezig zijn.
- Op één van de bijeenkomsten is ruimte gecreeërd voor het tonen van het filmmateriaal om feedback te krijgen en te geven.

Uitvoering en presentatie

Je voert de door jou voorbereide dag uit. Je maakt filmopnames van momenten die kenmerkend zijn voor het montessori onderwijs en jouw handelen als leerkracht. Uit de gemaakte filmopnames maak je een selectie van fragmenten welke maximaal 10 minuten duurt.

- Als voorbereiding op de presentatie kies je de beelden uit die typisch zijn voor jouw ideale dag.
- Je bewerkt het gekozen beeldmateriaal tot een good practice opname (max. 10 min.) waarin verschillende elementen van het onderwijsconcept en het eigen handelen adequaat in beeld worden gebracht.
- Je analyseert de geselecteerde filmfragmenten met behulp van jouw *checklist de leraar in actie*.
- Je presenteert aan de groep de bewerkte good practice opname. De opname mag maximaal 10 minuten duren, de hele presentatie duurt 20 minuten.
- Je levert je verslag (inclusief de link naar het filmfragment en checklist) in via de dropbox van DLWO.

Eisen gesteld aan je voorbereiding

Je levert een schriftelijke voorbereiding in van jouw ideale dag. In deze voorbereiding neem je de volgende onderdelen op:

- Beschrijving en onderbouwing van de observatie(s).
- Onderbouwing, vanuit de literatuur.
- Planning van de dag.
- Handelen van de leraar.
- Gemaakte aanpassingen n.a.v. feedback uit de studiegroep op de voorbereiding.
- Een reflectie op de dag, waarin je terugkijkt op de dag, op jouw leerkrachthandelen en de keuzes die je gemaakt hebt.

Afronding

De afronding van dit studieonderdeel bestaat uit één document en het filmfragment.

Studieonderdeel 6. Actie onderzoek

De leraar in actie	
Benodigde documenten	Plan van aanpak Beoordelingsformulier actie onderzoek
Toetsvorm	Onderzoeksverslag

Bij dit studieonderdeel staat je aanpak en verantwoording van het actie onderzoek centraal: het beschrijven van de aanleiding en context, het opstellen van onderzoeksvragen en het proces van de uitvoering. Het doel is enerzijds het vergroten van jouw kennis op het gebied van Montessori, anderzijds het bevorderen van een systematische en analytische werkwijze in jouw praktijk als professional. Je bereidt een onderzoek voor rondom een onderwerp dat kenmerkend is voor jouw onderwijs in de praktijk. Belangrijk is om een onderzoeksvraag te kiezen die aansluit op jouw interesses en huidige ontwikkeling. Het uitvoeren van het onderzoek moet bijdragen aan jouw ontwikkeling en professionalisering als montessorileerkracht.

Werkwijze

- Je kunt pas van start gaan met je onderzoek als de onderzoeksvraag en de deelvragen zijn goedgekeurd door de docent en je een 'GO' hebt gekregen voor het plan van aanpak.
- Je gaat jezelf inhoudelijk verdiepen in literatuur (start daarbij vooral met de literatuur die je al hebt bestudeerd en is aangereikt).
- Alle cursisten hebben een eigen unieke onderzoeksvraag. Het actie onderzoek wordt individueel uitgevoerd.

Onderzoeksbijeenkomsten

Tijdens de bijeenkomsten werken we samen in kleine onderzoeksgroepen. Er wordt aandacht besteed aan onderzoeksvaardigheden én het kritisch en constructief meelesen en meedenken over elkaars onderzoeken.

De onderwerpen voor de practica stellen we in overleg vast zodat de inhoud zo goed mogelijk aansluit op de behoeften van de totale groep studenten. Inhoud die aan bod kunnen komen zijn:

- Het plan van aanpak.
- Het theoretisch kader (samenvatting voor eigen gebruik).
- Het gebruiken van de APA-richtlijnen voor bronvermelding.

Afronding

De afronding van dit studieonderdeel bestaat uit het schrijven van een onderzoeksverslag.

Hoofdstuk 4. Praktische informatie

Dit hoofdstuk biedt een overzicht van alle belangrijke praktische informatie omtrent de cursus zoals de invullingen van de studiebijeenkomsten, docenten, de gebruikte literatuur, gebruik van eigen laptop en de DLWO.

Studiebijeenkomsten

We verwachten van je dat je je voorbereidt op de bijeenkomsten, bijvoorbeeld door het vooraf bestuderen van literatuur. Elke bijeenkomst wordt gewijd aan een bepaald inhoudelijk thema of aan een vaardigheidstraining. De bijeenkomsten zijn nauw verbonden met de inhoud van de opdrachten waaraan je moet werken. We verwachten dat je aanwezig bent bij de bijeenkomsten. We houden een presentielijst bij.

Docenten

Het onderwijs wordt verzorgd door verschillende specialisten. De docenten maken hierbij een verdeling van de onderwerpen.

De docenten die de opleiding verzorgen zijn Karin de Jong, Bea Koekenbier en Mirjam Stefels.

DLWO

De elektronische communicatie tussen docent en cursist verloopt via DLWO en via de mail. Op de DLWO-pagina van de montessori nascholing zie je gedeelde documenten, mededelingen en een dropbox. Hier komt z.s.m. informatie over.

Gebruik eigen laptop

Eigen laptop

We gaan ervan uit dat iedere cursist de beschikking heeft over een eigen laptop waarmee filmpjes, powerpoint- of prezi-presentaties in kleine groepen vertoond kunnen worden en waarmee snel toegang tot internet mogelijk is.

Literatuur die in deze opleiding gebruikt wordt:

Hendriksen, J. & Pelgrom, E. (2013). *En Nú: Montessori!*. Enschede: AVE.IK.

Montessori, M. (2016). *De Methode. De ontdekking van het kind*. Amsterdam, Montessori-Pierson Publishing Company

Montessori, M. (1949). *Aan de basis van het leven.*, te bestellen via website montessori vereniging:

www.montessori.nl.

Montessori, M. (1953). *Door het kind naar een nieuwe wereld*, te bestellen via website montessori vereniging:

www.montessori.nl.

Stefels, M. & Rubinstein, M. (2007). *Montessorischolen in beweging*. Apeldoorn: Garant uitgevers. Te bestellen via website montessori vereniging: www.montessori.nl.

Montessori Materiaalboek – te bestellen bij Nienhuis/Heutink

Montessori Taalmateriaal – te bestellen bij Nienhuis Montessori

Na het succesvol afronden van deze opleiding, kom je in het bezit van het certificaat Montessori nascholing.

BIJLAGEN

Beoordelingsformulier Praktijk

Behorend bij studieonderdeel 1 en 2 : Praktijk

Cursist	Cijfer:
	Datum beoordeling:
	Begeleider/opleider:

B. Inhoudelijke criteria.	Voorbeelden van concreet waarneembaar gedrag	O/V/G
1. De cursist heeft aangetoond voldoende deel uit te maken van de voorbereide omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist heeft gezorgd voor een gedifferentieerde en uitdagende voorbereide omgeving en heeft de montessori werkvormen toegepast. ▪ De cursist heeft laten zien voldoende ruimte te bieden voor de vrije werkkeuze. 	
2. De cursist heeft tijdens de instructiefase expliciet aandacht besteed aan kinderen die extra uitleg of extra uitdaging nodig hebben, en begeleidt deze kinderen tijdens de vrije werkperiode.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist geeft instructie op maat , biedt ontwikkelingsmaterialen aan en stimuleert het kind tot het verwerken van het geleerde. ▪ De cursist organiseert en begeleidt het zelfstandig werken en differentieert in instructie en begeleiding. 	
3. De cursist heeft een plan opgesteld voor (een deelaspect van) een vakgebied en geeft uitvoering aan het plan.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist heeft bij het plan gebruik gemaakt van de gegevens uit het leerlingvolgsysteem van de school en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. ▪ De cursist heeft de opbrengst van het uitgevoerde plan benoemd en besproken. 	
4. De cursist heeft laten zien inzicht en vaardigheid te hebben in het observeren van individuele leerlingen (met specifieke onderwijsbehoeften). De cursist heeft het handelen gebaseerd op deze observaties en zijn interpretaties.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist toont een observerende houding en maakt gebruik van het drie kolommen model. De uitgevoerde observaties en de interpretaties zijn besproken. ▪ De cursist heeft interventies gepland en geregistreerd naar aanleiding van de toets- en observatiegegevens en diagnostische gesprekken. ▪ De cursist komt tegemoet aan de individuele leerbehoeften van leerlingen en biedt hier desgewenst montessori ontwikkelingsmateriaal aan. 	
5. De cursist heeft de vorderingen van de groep en van individuele leerlingen overzichtelijk in de groepsadministratie geadministreerd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist werkt aan de groepsadministratie en heeft de gegevens op systematische wijze vastgelegd. ▪ De cursist heeft foutenanalyses gemaakt van vorderingstoetsen en/of diagnostische toetsen bij de methodes. 	
6. De cursist heeft vanuit pedagogisch overzicht en overzicht problemen bespreekbaar gemaakt: met individuele kinderen en met de groep als geheel.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist heeft ontwikkelingen in de groep en in de subgroepen herkend en benoemd. ▪ De cursist heeft bij deze gesprekken gericht aandacht besteed aan een veilige en open sfeer door zich o.a. actief luisterend, empathisch en responsief op te stellen. 	
7. De cursist heeft laten zien inzicht te hebben in de samenstelling van de heterogene groep.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist heeft de samenstelling van de heterogene groep benut op organisatorisch niveau en op leerstof inhoudelijk niveau. ▪ De cursist heeft getoond de niveau verschillen positief te benutten in de heterogene groep 	
8. De cursist heeft laten zien inzicht te hebben in het eigen functioneren en hij heeft gericht gewerkt aan de eigen ontwikkeling.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist neemt initiatief tot zelfreflectie, vraagt gericht om feedback en is op een positieve wijze omgegaan met de feedback die hij ontvangt. ▪ De cursist heeft sterke en zwakke punten in het functioneren benoemd en maatregelen ter verbetering getroffen. 	

D. Aanvullende feedback en opmerkingen beoordelaar		

C. Eindbeoordeling / cijfer		
☐	Uitmuntend = 10	Alle onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
☐	Zeer goed = 9	Ten minste acht onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
☐	Goed = 8	Ten minste zes onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
☐	Ruim voldoende = 7	Ten minste vier onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld .
☐	Voldoende = 6	Alle onder B. genoemde onderdelen zijn tenminste als voldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 5	Aan één of meerdere B. genoemde onderdelen is niet voldaan

Cursist:	Cijfer:
	Beoordelaar:
	Datum beoordeling:

A. Voorwaardelijke onderdelen.	Ja	Nee
1. De cursist heeft een bijdrage geleverd aan de intervisiegesprekken.	O	O
2. De cursist heeft de opdrachten genoemd onder A. bij het studiedeel en opdracht B. genoemd bij het studiedeel in de dropbox geplaatst.	O	O

B. Inhoudelijke criteria	Onv.	Voldoende	Goed
1. De cursist heeft zicht op het onderwijsconcept.		<ul style="list-style-type: none"> De cursist heeft voldoende overzicht van wat er in studie en praktijk van hem wordt verwacht. De cursist kan het concept plaatsen binnen actuele onderwijsontwikkeling. 	<ul style="list-style-type: none"> De cursist heeft een goed overzicht van wat er in studie en stage van hem wordt verwacht en handelt hiernaar. De cursist kan zijn visie verbinden aan onderwijsconcepten.
2. De cursist kan reflecteren op wat hij ziet en leert in de praktijk en op zijn eigen rol als leerkracht in opleiding.		<ul style="list-style-type: none"> De cursist kan kritisch kijken naar zijn eigen rol in de praktijk en is in staat voor zichzelf aan te geven wat al goed gaat en wat hij nog kan verbeteren in zijn ontwikkeling tot leerkracht in relatie tot het concept. De cursist is in staat zijn ervaringen in de praktijk te koppelen aan hiervoor relevante modellen vanuit het concept. De cursist heeft een kritische en onderzoekende houding naar de praktijk en laat zien dat hij op onderdelen een eigen onderbouwde visie ontwikkelt. 	<ul style="list-style-type: none"> De cursist toont in zijn reflectie op het eigen handelen in de praktijk een analytische houding en goed inzicht in waar hij aan moet werken in relatie tot het concept. De cursist weet zijn ervaringen in de praktijk helder te relateren aan relevante modellen vanuit het concept. De cursist heeft een kritische en onderzoekende houding naar de praktijk en weet helder weer te geven en te onderbouwen welke keuzes hij zelf maakt.
3. De cursist kan handelen verantwoord op basis van een eigen visie binnen het onderwijsconcept.		<ul style="list-style-type: none"> De cursist kan wat hij leert op de opleiding en in de praktijk met elkaar in verband brengen. De cursist kan aan de hand van de montessori bekwaamheden aangeven waar hij staat in zijn professionele ontwikkeling in het specifieke concept. De cursist is in staat zijn eigen visie te plaatsen binnen het montessori concept. 	<ul style="list-style-type: none"> De cursist is in staat om dat wat hij leert op de opleiding en in de praktijk met elkaar te integreren en kan zijn professionele ontwikkeling met behulp van de montessori bekwaamheden duidelijk verbinden aan het montessori concept. De cursist gebruikt de montessori bekwaamheden als middel om zijn ontwikkeling tot montessori leerkracht nauwkeurig bij te houden en er zelf sturing aan te geven. De cursist kan zijn eigen visie te beargumenteren binnen het montessori concept.
4. De cursist kent als leerkracht zijn sterke punten en weet ook zijn ontwikkelpunten te benoemen en om te zetten in leerdoelen voor de komende tijd.		<ul style="list-style-type: none"> De cursist kan op basis van zijn reflectie op zijn ontwikkeling tot montessori leerkracht werken aan eerder geformuleerde leerdoelen aangeven wat zijn sterke punten zijn en wat zijn ontwikkelpunten. De cursist weet zijn ontwikkelpunten te vertalen naar concrete, meetbare en (binnen een door hemzelf aangegeven termijn) haalbare leerdoelen. De cursist toont hierbij aan dat hij weet hoe hij kan reflecteren volgens een cyclisch leerproces. 	<ul style="list-style-type: none"> De sterke punten en ontwikkelpunten die de cursist benoemt, vertonen een nauwe samenhang met zijn reflectie op zijn ontwikkeling tot montessori leerkracht en het werken aan eerder geformuleerde leerdoelen; ze vloeien er als het ware logisch uit voort. Ook de leerdoelen die de cursist voor de komende tijd formuleert (concreet, meetbaar, haalbaar), hangen nauw samen met zijn reflectie en S/Z-analyse en tonen dat de student goed zicht heeft op waar hij in zijn professionele ontwikkeling gericht aan moet werken. De cursist toont hierbij een vanzelfsprekende toepassing van een cyclisch leerproces.

C. Eindbeoordeling / cijfer		
☐	Uitmuntend = 10	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld. Tenminste één van de onder B. genoemde onderdelen wordt door de beoordelaar als excellent beschouwd, dit wordt door de docent onder D. verantwoord.
☐	Zeer goed = 9	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
☐	Goed = 8	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als voldoende beoordeeld, twee hiervan zijn tenminste als goed beoordeeld.
☐	Ruim voldoende = 7	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als voldoende beoordeeld, één hiervan is tenminste als goed beoordeeld.
☐	Voldoende = 6	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn tenminste als voldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 5	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of één onder B. genoemd onderdeel is als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 4	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of twee onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 3	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of twee onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 2	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of drie onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 1	Alle onder A. genoemde algemene onderdelen is niet voldaan en vier onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.

D. Aanvullende feedback en opmerkingen		

Cursist:	Cijfer:
	Beoordelaar:
	Datum beoordeling:

A. Voorwaardelijke onderdelen.	Ja	Nee
1. Naar gebruikte bronnen wordt verwezen volgens de APA-richtlijnen.	☐	☐
2. Het eindproduct bestaat uit de volgende onderdelen: verslag voorbereiding en verslag uitvoering.	☐	☐
3. De cursist heeft filmopnamen gepresenteerd.	☐	☐

O/V/G	B. Beoordelingscriteria	Voorbeelden van concreet waarneembaar gedrag
	1. De cursist onderbouwt zijn observaties vanuit literatuur behorende bij de montessori theorie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist baseert zijn handelen op kenmerkende leerkrachtvaardigheden. ▪ De observaties zijn voorbereid en onderbouwd met behulp van literatuur.
	2. De cursist kan de keuze van activiteiten verantwoorden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De activiteiten sluiten aan bij de beginsituatie van de groep. ▪ De activiteiten zijn onderbouwd aan de hand van literatuur. ▪ De activiteiten zijn divers, uitdagend en effectief. ▪ Het leerkrachthandelen van de cursist is gebaseerd op de montessori bekwaamheden.
	3. De cursist vertaalt kenmerkende elementen van het onderwijsconcept in zijn ideale dag	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist gebruikt kenmerkende elementen van de montessori theorie.. ▪ De voorbereiding van de dag bestaat uit een overzichtelijke planning, waarin het handelen van de leerkracht, de gebruikte werkvormen en middelen en tijdsplanning zichtbaar is.
	4. De cursist voert de ideale dag uit volgens plan.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist voert de ideale dag uit volgens plan. ▪ Tijdens de dag zijn kenmerkende elementen van het montesori concept zichtbaar. ▪ De cursist maakt filmopnamen die kenmerkend zijn voor het montesori concept en het eigen handelen. ▪ De filmopnamen worden verwerkt tot een film van maximaal 10 minuten.
	5. De cursist analyseert zijn eigen handelen m.b.v. de checklist en de feedback.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De cursist verbetert zijn eindverslag n.a.v. de feedback tijdens één van de bijeenkomsten. ▪ De cursist analyseert zijn filmopnames m.b.v. checklist 'leraar in actie' . ▪ De cursist benoemt sterke kanten en ontwikkelpunten van zijn leerkrachthandelen n.a.v. de analyses.

C. Eindbeoordeling / cijfer	
Uitmuntend = 10	Aan alle onder A en B genoemde onderdelen is voldaan vijf onder B genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld
Zeer goed = 9	Aan alle onder A en B genoemde onderdelen is voldaan; vier onder B genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
Goed = 8	Aan alle onder A en B genoemde onderdelen is voldaan; drie onder B genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
Ruim voldoende = 7	Aan alle onder A en B genoemde onderdelen is voldaan; een of twee onder B genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
Voldoende = 6	Aan alle onder A. genoemde onderdelen is voldaan vijf van de onder B genoemde onderdelen zijn als voldoende beoordeeld .
Onvoldoende = 5	Aan één onder A of onder B genoemde onderdelen is niet voldaan.
Onvoldoende = 4	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of twee onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
Onvoldoende = 3	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of drie onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
Onvoldoende = 2	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of vier of vijf onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
Onvoldoende = 1	Alle onder A. genoemde algemene onderdelen is niet voldaan en vijf onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.

D. Toelichting bij beoordeling

Cursist:	Cijfer:
	Beoordelaar:
	Datum beoordeling:

A. Voorwaardelijke onderdelen.	Ja	Nee
1. Er wordt een formele schrijfstijl gehanteerd, passend bij de vorm van een schriftelijk onderzoeksverslag.	☐	☐
2. De APA-richtlijnen voor verwijzingen worden op een correcte wijze toegepast.	☐	☐

B. Inhoudelijke criteria	Onv.	Voldoende	Goed
1. De cursist toont in voldoende mate aan de praktijkcontext en aanleiding van het onderzoek te kunnen beschrijven.		Heldere beschrijving van de aanleiding van het onderzoek en de praktijkcontext.	De aanleiding van het onderzoek is een bredere context geplaatst van maatschappelijke ontwikkelingen en/of het gekozen onderwijsconcept.
2. De cursist toont in voldoende mate aan een onderzoeksvraag en bijpassende deelvragen te kunnen opstellen.		De hoofdvraag is duidelijk, afgebakend, onderzoekbaar en opgedeeld in deelvragen.	De onderzoeksvragen zijn verantwoord vanuit hun betekenis voor de praktijk.
3. De cursist beschrijft het onderzoek op systematische en zorgvuldige wijze.		De cursist beschrijft de eigen verkenning, ideeën, theorie en visie die verband houden met de hoofdvraag.	De cursist beschrijft duidelijk hoe, wanneer, waar en met welke methoden het onderzoek is uitgevoerd. De ontwikkeling wordt zichtbaar gemaakt met behulp van de montessori bekwaamheidseisen.
4. De cursist heeft het onderzoek onderbouwd met gedegen en gevarieerde bronnen en doet aanbevelingen voor de school/groep en noemt concrete verbeterpunten.		De cursist geeft antwoord op de hoofdvraag en formuleert aanbevelingen en concrete verbeterpunten.	De cursist geeft antwoord op de hoofdvraag en formuleert aanbevelingen en concrete verbeterpunten die beargumenteerd worden vanuit de montessori theorie.

C. Eindbeoordeling / cijfer		
☐	Uitmuntend = 10	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld. Tenminste één van de onder B. genoemde onderdelen wordt door de beoordelaar als excellent beschouwd, dit wordt door de docent onder D. verantwoord.
☐	Zeer goed = 9	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als goed beoordeeld.
☐	Goed = 8	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als voldoende beoordeeld, twee hiervan zijn tenminste als goed beoordeeld.
☐	Ruim voldoende = 7	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn als voldoende beoordeeld, één hiervan is tenminste als goed beoordeeld.
☐	Voldoende = 6	Aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en alle onder B. genoemde onderdelen zijn tenminste als voldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 5	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of één onder B. genoemd onderdeel is als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 4	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of twee onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 3	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of twee onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 2	Niet aan alle onder A. genoemde algemene onderdelen is voldaan en / of drie onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.
☐	Onvoldoende = 1	Alle onder A. genoemde algemene onderdelen is niet voldaan en vier onder B. genoemde onderdelen zijn als onvoldoende beoordeeld.

D. Aanvullende feedback en opmerkingen

Bijeenkomsten montessori nascholing 2016 – 2017

Datum	Onderwerpen	Oprachten	Literatuur
7 september 2016	Driehoeksgesprekken		
21 september 2016	<p>Toelichting opleiding. We werken met de studiewijzer op basis van expertgroepen en verbinden dit met de praktijk.</p> <p>Levensloop van Maria Montessori.</p> <p>DVD ' Montessori in action'.</p> <p>Montessori Nederland & Europa</p> <p>Domein : zintuigen en motoriek Werkvormen: Materiaalspel</p>	<p>Maak een plan van aanpak voor het uitvoeren van de opdrachten in de studiewijzer gekoppeld aan je eigen leerdoelen</p>	<p>De Methode: Hoofdstuk 1, 2, 6</p> <p>En nú Montessori: Hoofdstuk 1</p> <p>Theorie over zintuigen en motoriek in het montessori materiaalboek.</p>
12 oktober 2016	Competenties en bekwaamheidseisen	Bespreken plan van aanpak zie 21/9	
26 oktober 2016	<p>Overzicht Domeinen Domein : periode van groei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingsfasen - Gevoelige perioden - Spontane activiteit - Heterogene groepen <p>DVD ' starting from year zero'</p> <p>Domein: zintuigen en motoriek Werkvormen: Lesje in drie perioden De stilteles</p>	<p>Speel een materiaalspel naar keuze met je groep. Uitwisseling van "het materiaalspel".</p> <p>Terugkoppeling observatie opdracht 1.</p>	<p>De Methode: Hoofdstuk 9 en 10</p> <p>En nú Montessori: Hoofdstuk 4 en 5</p> <p>Theorie over zintuigen en motoriek in het montessori materiaalboek.</p>
23 november 2016	<p>De rol van de leraar en de voorbereide omgeving. Inrichting/vrije werkkeuze (klassenmanagement) Handelen van de leraar(observeren)</p> <p>Inleiding ontwikkelingsmateriaal Doel/functie/verbindingen Eisen aan het materiaal</p>	<p>Geef een lesje in drie perioden en een stilteles in je groep. Uitwisseling van "het lesje in drie perioden" en "de stilteles".</p> <p>Terugkoppeling observatie opdracht 2.</p>	<p>De Methode: Hoofdstuk 11 t/m 14</p> <p>En nú Montessori: Hoofdstuk 2 en 3</p>
7 december 2016	<p>Vorbereide omgeving School typeringen/vernieuwingsonderwijs Betekenisvol leren/sociaal leren/strategisch leren Ontwikkelingslijnen montessori materiaal Zelfst.leren/zelfst. worden/sturend leren</p>	<p>Uitwisseling "hoe werken de kinderen met het montessori ontwikkelingsmateriaal in jouw groep",</p> <p>Observatie opdracht 3.</p>	<p>De Methode: hoofdstuk 15, 16, 17 en 18</p>

11 januari 2017	Theorie toets Didactisch model/ADI/HGW -signaleren -observeren -registreren -beslissen Klassenmanagement Gesprekken met kinderen	Uitwisseling "vrijheid en zelfstandigheid in mijn montessori groep".	
25 januari 2017	De rol van de leraar en de voorbereide omgeving. - Inrichting/vrije werkkeuze (klassenmanagement) - Algemene les midden- en bovenbouw -DVD bovenbouw - Handelen van de leraar(observeren) - Onderzoeksaanpak en de relatie met ontwikkelingsmateriaal - Algemene les onderbouw	Observatie opdracht 4.	
8 februari 2017	Domein kennisgebieden: Kosmische opvoeding en onderwijs (KOO) - werkvormen Samenwerkend leren	Geef een algemene les in je eigen groep. Uitwisseling over "de algemene les" in de verschillende bouwen.	Montessorischolen in beweging hfdst. 1 en 2 En nu: Montessori hfdst.5
8 maart 2017	Driehoeksgesprekken		
29 maart 2017 Studiedag	Feedback moment t.b.v. studie onderdelen Domein rekenen/wiskunde		
12 april 2017	Domein taal		Aan de Basis: hoofdstuk 3, 10 en 11 Montessorischolen in beweging – Hoofdstuk 3, 4 en 7
19 april 2017	Excursie toelichting volgt		
17 mei 2017	Feedback moment Evaluatie excursie		
31 mei 2017	Presentaties PPO		
7 juni 2017	Afronding en herkansing		
20 juni 2017 gehele dag	Examen		